

כותרות חינוך

מכללה ירושלים – בית וגן
מנו"ף – מרכז להנהגה וניהול פדגוגי במערכת החינוך

ב"ה, ז' שבט תשע"ח

גיליון מספר 305

תוכן עניינים:

- 1 משתתפים בהדרכה להצלת חיים ולחילוץ קל.....
- 2 אסור בהפסקה, מותר בשיעור.....
- 3 "ימי חופשות התלמידים יקוצרו".....
- 3 הפעלת פינות החי בבתי הספר.....
- 4 זכות בחירה.....
- 4 מהפכת החינוך המיוחד: הסוף של ועדות ההשמה.....

משתתפים בהדרכה להצלת חיים ולחילוץ קל

מאות תלמידים מהגליל התחתון משתתפים השנה בתכנית אימון להצלת חיים ולחילוץ קל, המשותפת למשרד החינוך מחוז צפון, אגפי החינוך והביטחון במועצה ופיקוד העורף. לדברי מנהלת המחוז, ד"ר אורנה שמחון, הפעילות נגזרת מהחלטת ממשלה ומחוזר מנכ"ל לעניין הנחיות להדרכת לימודי חילוץ קל בעת רעידת אדמה, בכיתות י'. במסגרת תכנית חינוך לחירום רב-גילית, פרויקט המעורבות החברתית וסיוע לקהילה בשגרה ובשעת חירום. המטרה היא שהתלמידים יסייעו בשעות הראשונות של רעידת אדמה ושל כל אירוע חירום אחר, שהן השעות הקריטיות ביותר להצלת חיי אדם. המענה הראשוני נועד לתת פתרון נקודתי ראוי עד להגעת הכוחות המקצועיים המיומנים. תכנית ההכשרה היא המשך להכשרה קודמת בהגשת עזרה ראשונה, וכוללת כיבוי אש וטיפול בדליפת חומרים מסוכנים, חילוץ על רקע קריסת מבנים, התגוננות בתרחישי איום שונים, התערבות באירוע, חילוץ קל, מבחן עיוני ותרגול טכניקות והתנסות בתחנות בקבוצות קטנות על ידי מדריך מקצועי. פעילות התלמידים מתקיימת כשהם לבושים באמצעי מיגון ובנוכחות מורה באתר התרגול. דובר המחוז, דויד גורלי, ציין כי בתרגול המעשי עושים התלמידים שימוש בעזרים מגוונים, ובכלל זה מגבה מכני, מגבה לרכב פינוי באלונקה, עבודה עם פטיש ועוד, כשהתרגול מתבצע מול בובות תרגול כבדות. (ד"ר אורנה שמחון, מנהלת המחוז"ז – אינדקס הגליל – 29.12.2017)

כותרות חינוך

מכללה ירושלים – בית וגן
מנו"ף – מרכז להנהגה וניהול פדגוגי במערכת החינוך

אסור בהפסקה, מותר בשיעור

הסמארטפון נכנס לכיתה, משרד החינוך מתכוון להתיר שימוש מווסת בטלפונים חכמים בשיעורים בבתי הספר- לצורכי לימוד בלבד. כך אמר אתמול עופר רימון, ראש מינהל מדע וטכנולוגיה במשרד החינוך, בדיון שהתקיים בוועדה לזכויות הילד בכנסת. לפני שהתלמידים פוצחים בחגיגות, רצוי שיידעו שהמומחים בוועדה המליצו להגביר את האכיפה על כל שימוש אחר. כיום אוסר משרד החינוך באופן מוחלט על כל שימוש בטלפונים החכמים בשיעורים, אולם בפועל ההנחיה הזו לא נאכפת במקומות רבים, והתלמידים משתמשים בטלפונים הן לצרכים אישיים והן לימודיים. את הדיון בנושא כינסה יו"ר הוועדה, ח"כ יפעת שאשא-ביטון, בעקבות כתבה במוסף "24 שעות" של "ידיעות אחרונות" על התקנה הצרפתית החדשה האוסרת הכנסת סמארטפונים לבתי הספר ועל המצב בישראל. על הפרק עמדה השאלה האם גם בישראל יש לאמץ הנחיות דומות. לדיון הוזמנו אנשי חינוך וביניהם פרופ' עמוס רולידר, שאמר כי לדעתו את הניידים יש לאחסן בארון נעול ולהוציאם רק בתום הלימודים. "אנחנו בצרות צרורות בסביבה הביתית. הורים חושפים היום ילדים למסכים כבר בגיל שנתיים. אנחנו בין עשר המדינות שבהן הילדים מקבלים בגיל הצעיר ביותר את הטלפון לבעלותם ובין אלה שבהן הילדים חשופים למכשיר הכי הרבה שעות", אמר והוסיף: "אני חושב שאנחנו לא צריכים לפחד ולהפסיק את הדבר הזה. הוא גורם נזק גדול לילדים שלנו". משתתף נוסף בדיון, יונה פרסבורגר, מנכ"ל עמותת "נתיבי רשת" הפועלת למען התמודדות בריאה עם העולם הווירטואלי, אמר בוועדה כי "נתונים שנאספו במדינות ה-OECD מראים שהכנסת תקשוב לכיתות לא העלתה את רמת הציונים של התלמידים. הסמארטפונים 'גדולים' על הילדים". "המערכת לא יכולה לברוח מהסמארטפונים, ויש לרתום אותה בצורה מיטבית לטובת עתיד הילדים", אמרה לעומתם יו"ר הוועדה ביטון. "הטלפונים הניידים כאן כדי להישאר. השאלה היא איך מתמודדים איתם בצורה הטובה ביותר". ראש מינהל מדע וטכנולוגיה במשרד החינוך רימון הסביר בדיון כי המשרד מתכוון לעדכן את חוזר המנכ"ל ולאפשר שימוש בטלפונים חכמים תחת פיקוח ורק לצרכים לימודיים. "אנחנו צריכים למצוא את דרך המלך שמצד אחד מאפשרת שימוש פדגוגי בסמארפון ומצד שני שלא יהיו להפקר. צריך למצוא את האיזון". לדבריו, הכוונה היא להתחיל עם שכבות הגיל הגבוהות. בתום הדיון הוחלט על הקמת ועדה שתגבש מתווה לשילוב נכון של הסמארטפונים בלימודים ותבחן, בין השאר, את ההצעות לאסור שימוש בניידים בהפסקות, בשלב הראשון בבתי הספר היסודיים.

(תמר טרבלסי חדד ואיריס ליפשיץ-קליגר – ידיעות אחרונות – 02.01.2018)

כותרות חינוך

מכללה ירושלים – בית וגן
מנו"ף – מרכז להנהגה וניהול פדגוגי במערכת החינוך

"ימי חופשות התלמידים יקוצרו"

שר החינוך בנט ושר האוצר כחלון הציגו את תכנית קיצור ימי החופשות לתלמידי הגנים ובתי הספר היסודיים. על פי התכנית, בשנת הלימודים הנוכחית יפעלו מסגרות החינוך בימי החופשה בתקופת חג הפסח במשך חמישה ימים, ובשנת הלימודים הבאה המסגרות יפעלו במשך חמישה ימים במהלך ימי החנוכה וחמישה ימים בתקופת חג הפסח. התכנית שתופעל תכלול צוותי חינוך, חוגים, אבטחה, מדריכים וכל ציוד הכרחי אחר. התכנית מיועדת לילדים בגני הילדים, כיתות א' עד ג' וילדי החינוך המיוחד. התכנית תכלול אף את שתי רשתות החינוך ה'חינוך העצמאי' ו'מעייין החינוך התורני' ואת מוסדות המוכר שאינו רשמי החרדיים. התשלום עבור ימי הפעילות יהיה דיפרנציאלי. בישובים חזקים ישלמו ההורים בין 20-30 שקלים ליום ואילו בישובים בעלי מעמד סוציו-אקונומי נמוך ינתנו ימי הפעילות הנוספים בחינם. במהלך מסיבת העיתונאים במהלכה הוצגה התכנית אמר שר החינוך נפתלי בנט כי "אנו מבצעים היום תיקון היסטורי, תיקון הפער שבין חופשות ההורים לחופשות התלמידים. בהתאם למטרות שהצבנו לעצמנו, אנחנו מקדמים במלוא התנופה חינוך איכותי בשעות לא פורמליות, בחופשת הקיץ, בצהרונים, בחוגים, ועכשיו גם בחופשות החגים. הבטחנו זאת להורים לפני פתיחת שנת הלימודים, ועכשיו אנחנו מקיימים". שר האוצר, משה כחלון אמר כי "התכנית לקיצור החופשות היא המשך ישיר של רפורמת הצהרונים ושל תכנית נטו משפחה. מדובר בבשורה אדירה להורים הצעירים ולמעמד הביניים. הורים שיכולים לעבוד ולהתפרנס בראש שקט מחזקים את החברה הישראלית ואת המשק. הגיע הזמן אחרי שנים רבות שנסתכל גם על אוכלוסיות שלא הסתכלו עליהן במשך שנים וזה בדיוק מה שאנחנו עושים היום. מדובר בתיקון עוול שנגרם במשך השנים להורים שהיו צריכים להיקרע בין הצורך לצאת ולעבוד ובין הדאגה לילדים. גם בתקציב 2019 נמשיך לחזק את מערכת החינוך, הרווחה והבריאות". (מאיר ברגר – המבשר – 09.01.2018)

הפעלת פינות החי בבתי הספר

ועדת החינוך של הכנסת דנה אתמול בנושא הוצאת פינות החי בבתי הספר. זאת לאור הוראת משרד החינוך שאסר על הקמת פינות חי חדשות, וכן לאסור על מוסדות חינוך או חוגים לקיים שיעורים עם בעלי חיים בנימוק כי הדבר גורם לצער בעלי חיים. ח"כ הרב אורי מקלב שיזם את הדיון אמר כי "הטיפול בעזרת בעלי חיים אין עליו ויכוח שהוא מועיל לילדים ומקנה כישורי חיים וערכים. הדבר מונע אלימות ומקנה חמלה – תועלת מאוד גדולה לתלמידים. הוכח שאפשר גם לשמור על צער בעלי חיים וגם לקיים את שיעורי ההעשרה הללו, שהינם צורך

כותרות חינוך

מכללה ירושלים – בית וגן
מנו"ף – מרכז להנהגה וניהול פדגוגי במערכת החינוך

ממשי לילדים. אנו מגדלים בעלי חיים בשביל המזון שלנו ואנו שומרים על צער בעלי החיים. הדרך הנכונה היא רגולציה, לחייב את כל מי שפועל בעניין לפעול על פי כללים שיקבעו אבל לא לבטל כליל שיעורים חשובים אלו". (יוסף טיקוצ'נסקי – יתד נאמן – 02.01.2018)

זכות בחירה

החל מההרשמה הקרובה לשנת הלימודים הבאה, שתחל ב-17 בינואר, יוכלו הורים מרחובות לרשום את ילדיהם לבית ספר יסודי על פי בחירתם, מתוך כמה אפשרויות שיינתנו להם. עם פתיחת הרישום לבתי הספר היסודיים, יפתחו אזורי הרישום לבחירה מבוקרת של ההורים בחמישה בתי ספר שחולקו לשני אשכולות. "בחרנו בתי ספר שהמנהלות בהם ותיקות ומכירות את בית הספר, והחזון טבוע בהן", מסבירה השבוע מנהלת מחלקת חינוך יסודי בעיריית רחובות, שרה והב. "המטרה היא לפתוח בפני הורים את האפשרות לבחור בית ספר שיתאים לילד שלהם". בחירה מבוקרת מאפשרת את פתיחת אזורי הרישום, באופן שהם לא יחייבו את ההורים והם יוכלו לבחור בית ספר לפי העדפתם. בשנה הבאה תחל התוכנית רק בחמשת בתי הספר המוזכרים, שיחולקו כאמור לשני אשכולות. ההורים יבחרו את מוסדות החינוך הנמצאים באשכול שאליו הם שייכים, בהתאם להשקפתם וההתאמה לילדם. לצורך יישום התוכנית החדשנית הוקמה מינהלת מורחבת שהורכבה מנציגי אגף החינוך בעירייה, הגורמים הרלוונטיים במשרד החינוך, מנהלי בתי ספר בעיר והנהגת ההורים העירונית. ביום שישי הקרוב יערך יום פתוח בבתי הספר המדוברים, וההורים מוזמנים להגיע, לפגוש את הצוותים החינוכיים ולהכיר את יחודיות בית הספר. מידע על התוכנית ועל אפשרויות הבחירה יופיע בחוברת שהופצה בימים האחרונים לבתי הספר המיועדים לרישום לכיתה א', באתר האינטרנט העירוני, בפייסבוק ובסרט הסבר המתאר את התוכנית, שעלה בעמוד הפייסבוק של עיריית רחובות. (אביגיל קדם – ידיעות – 05.01.2018)

מהפכת החינוך המיוחד: הסוף של ועדות השמה

אם לא די באתגרים שמציב גידולו של ילד השייך לחינוך המיוחד, הרי שעבור ילדים והורים רבים התהליך מול מערכת החינוך קשה ורצוף בעוגמת נפש: הטרטורים בוועדות השמה, שיבוצים שנויים במחלוקת, היעדר מענה ראוי לילדים המשולבים במסגרות רגילות, כפיית החלטות על הורים ועוד. רפורמה מקיפה בחינוך המיוחד, שצפויה לצאת לדרך בשנת הלימודים הבאה, ותעוגן במסגרת תיקון חוק החינוך המיוחד, מבקשת לשים לכך סוף. גולת הכותרת ברפורמה היא ביטול ועדות השמה שקבעו האם הילד ישובץ במסגרות החינוך המיוחד או

כותרות חינוך

מכללה ירושלים – בית וגן
מנו"ף – מרכז להנהגה וניהול פדגוגי במערכת החינוך

בכיתת שילוב בחינוך הרגיל. ההחלטה תעבור להורים שיקבעו בעצמם מה המסגרת לילדיהם. לצד ביטול ועדות ההשמה יבוטלו גם ועדות השילוב – הוועדות הבית ספריות שתפקידן לקבוע את היקף זכאותו של ילד עם צרכים מיוחדים לקבל תמיכה וסיוע מוגברים בבית ספר רגיל. במקום שתי הוועדות תקום וועדת זכאות אחת, שבראשה יעמוד נציג מוסמך של משרד החינוך. שינוי משמעותי יתבצע באופן קבלת ההחלטות: מערכת קבלת ההחלטות תהיה פדגוגית בלבד, בניגוד למה שקורה כיום בוועדות ההשמה שם נציגי הרשות המקומית מובילים במקרים רבים את הדיון ולעיתים השיקולים המובילים הם לאו דווקא פדגוגיים אלא גם מנהליים וארגוניים. המטרה היא למנוע מקרים שבהם ילדים מאתגרים שובצו במסגרות חינוך מיוחד אף שמבחינה פדגוגית היו זקוקים לסיוע משלב בלבד, ומנגד ילדי חינוך מיוחד נשלחו לחינוך הרגיל. העימותים בין ההורים לוועדות ההשמה גררו לא פעם מקרים קשים שבהם ילדים נשארו ללא מסגרת במשך חודשים ארוכים. הרפורמה נשענת למעשה על מסקנות דו"ח השופטת דליה דורנר, שהמליצה שההורים יבחרו את המסגרת לילדם. בנוסף, בדיקת הזכאות תהיה בהתאם לרמת התפקוד של הילד, ולא רק בהתאם לסוג הלקות. (תמר טרבלסי חדד – ידיעות אחרונות – 03.01.2018)

הערת המערכת: הקטעים המתפרסמים בעלון "כותרות חינוך" הם ביטוי חלקי מהנאמר במקור ואינו מתעד את כל המאמר. לכן, מומלץ למעוניינים לעיין במקור.

כמו כן, אם אינך מעוניין להמשיך לקבל חומר זה, שלח אלינו בקשת ביטול באימייל חוזר.